

Ανακοίνωση του Τμήματος Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου για τον θάνατο του Αλέξη Πολίτη

Το Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου εκφράζει τη βαθιά θλίψη του για την απώλεια του κορυφαίου νεοελληνιστή Αλέξη Πολίτη (Αθήνα 1945 — Ρέθυμνο 2025). Μεγαλωμένος σε περιβάλλον λογίων και επιστημόνων —εγγονός του ιδρυτή της νεοελληνικής λαογραφίας Νικόλαου Γ. Πολίτη και ανεψιός του κορυφαίου παλαιογράφου και νεοελληνιστή Λίνου Πολίτη—, σπούδασε στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και στη Σορβόνη κοντά σε σπουδαίους δασκάλους. Στα χρόνια της Μεταπολίτευσης εργάστηκε στο Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (1976-1989), που συγκέντρωνε τότε μεγάλο μέρος της πρωτοπορίας της ελληνικής επιστημονικής σκέψης, ενώ από το 1989 έως το 2012 δίδαξε στο Τμήμα Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης. Το Τμήμα Β.ΝΕ.Σ. του Πανεπιστημίου Κύπρου είχε την τιμή να συνεργαστεί μαζί του σε συνέδρια και σειρές διαλέξεων.

Το μεγαλόπνοο και καινοτόμο έργο του Αλέξη Πολίτη άνοιξε νέους, διεπιστημονικούς δρόμους στις Νεοελληνικές Σπουδές ήδη από τη δεκαετία του 1970, συνδυάζοντας τη φιλολογία με την ιστορία των ιδεών, των νοοτροπιών και του βιβλίου. Οι πρώτες μελέτες του, *Το δημοτικό τραγούδι. Κλέφτικα* (1973) και *Η ανακάλυψη των ελληνικών δημοτικών τραγουδιών* (1984), ανακαθόρισαν την επιστημονική ματιά στα δημοτικά τραγούδια, φέρνοντας στο προσκήνιο τη σχέση των συλλογών που καταρτίστηκαν κατά τον 19ο αιώνα με την ανάδυση των εθνών-κρατών. Οι πολυεπίπεδες σχέσεις της λογοτεχνίας, της ιστοριογραφίας, της φιλολογίας και της λαογραφίας με τα εθνικά κινήματα στην Ευρώπη του Ρομαντισμού δεν σταμάτησαν ποτέ να απασχολούν τον Αλέξη Πολίτη. Στον προβληματισμό αυτόν οφείλουμε την υποδειγματική, πολύτιμη έκδοση της συλλογής του *Claude Fauriel, Ελληνικά Δημοτικά Τραγούδια* (2 τόμ. 1999) και την εξαιρετική μονογραφία *Η ρομαντική λογοτεχνία στο εθνικό κράτος, 1830-1880* (2017) — μια μοναδική επιτομή της πολιτισμικής ιστορίας του Ελληνισμού κατά την πρώτη πεντηκονταετία του ελληνικού κράτους. Νους ανήσυχος και γόνιμος, ερεύνησε πληθώρα όψεων της ελληνικής κοινωνίας και κουλτούρας του 18ου και 19ου αιώνα. Εντόπισε και εξέδωσε έργα του αιώνα των Φώτων που λάνθαναν πριν —τη *Νέα Ιστορία του Αθέσθη Κυθηραίου* (1983) και την πρώτη έκδοση του Αγαθάγγελου (1969) —, έδωσε νέες εκδόσεις των απομνημονευμάτων του Μακρυγιάννη (2011) και του Κασομούλη (2021), στράφηκε προς γνωστές και

«άγνωστες» μορφές, από τον Διονύσιο Σολωμό και τον Ματθαίο Μυρέων έως τον αλχημιστή Σέργιο. Ένα μέρος από τα πολυάριθμα άρθρα του συγκεντρώθηκαν στους τόμους *Το μυθολογικό κενό* (2000), *Αποτυπώματα του χρόνου* (2006), *Το δημοτικό τραγούδι* (2010).

Γοητευτικός αφηγητής με αναγνωρίσιμο προσωπικό ύφος, νηφάλιος και εμβριθής επιστήμονας, εμπνευσμένος πανεπιστημιακός δάσκαλος, γενναιόδωρος καθοδηγητής για όσους είχαν την τύχη να τον συναναστραφούν, ο Αλέξης Πολίτης μας έκανε να αγαπήσουμε τον πλούτο που μας έδειχνε με γνώση και ενθουσιασμό. Αποχαιρετούμε έναν κορυφαίο Νεοελληνιστή και έναν Δάσκαλο.

Το Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών εκφράζει τα ειλικρινή του συλλυπητήρια στη σύζυγό του, τη νεοελληνίστρια Αγγέλα Καστρινάκη, και στους λοιπούς οικείους του.

Τέλος Ανακοίνωσης
